

[Udenrigsministeren.]

spørgsmål, og der er punkter, hvor det måske ville være mærkeligt, hvis jeg ikke kom med en kommentar.

Hr. Jørgen Peder Hansen sagde i forbindelse med styrkereduktionsdrøftelserne i Wien, som flere har været inde på, at det var hans opfattelse, at den nye danske forsvarsordning ikke foregreb det, der forhåbentlig kommer til at ske i Wien. Jeg vil meget gerne understrege det og fremhæve, at nu har vi lige i denne sal fået gennemført et forlig, som de 4 partier, der hidtil har båret dansk forsvarspolitik, står sammen om, og jeg skal ikke optage den drøftelse ved denne lejlighed. Det, man har forsøgt dér, er at skabe et mere tidssvarende og mere effektivt forsvar for de midler, man nu er blevet enige om at anvende til det. Derfor synes jeg, det er meget vigtigt at fastslå, at der ikke i det ligger bare en spire til eller et forsøg på nogen ensidig svækkelse, for det ville på en urimelig og forkert måde — forkert ud fra et udenrigspolitisk og Europapolitisk synspunkt — foregribe de drøftelser, som der forhåbentlig kommer noget ud af i Wien.

Jeg vil også erklære mig helt enig med hr. Jørgen Peder Hansens meget høje vurdering af præsident Nixons rejse til Peking og Moskva. Det er en ubestridelig kendsgerning, at det skred i en række verdenspolitiske problemer, vi har oplevet i de sidste år, ikke havde fundet sted uden præsident Nixons rejse. Dermed mener jeg ikke, at der havde været stilstand uden; det havde bare måske fået en lidt anden og en lidt senere udvikling. Men der er overhovedet ingen tvivl om, at de to rejser, som præsident Nixon foretog, er verdenshistoriske i den forstand, at de var med til at lukke op for den udvikling, som vi nu står midt i.

Så er, som naturligt er, dr. Kissingers tale kommenteret fra alle sider, og der er én ting, som jeg synes det er overordentlig glædeligt at kunne konstatere, og som alene var debatten værd, også debatten på dette tidspunkt: det er det synspunkt, der er kommet til udtryk fra alle ordførere, nemlig, at man, hvad dr. Kissinger altså heller ikke har foreslået, vendte sig imod en udvidelse af den nuværende NATO-alliances geografiske område og medlemskreds. Jeg synes, det er vældig vigtigt, at det ikke

kommer og splitter den enighed, der i øvrigt har været om NATO-politikken.

Jeg er også enig med det, som hr. Jørgen Peder Hansen gav udtryk for, og som også senere kom frem — fra jeg tror hr. Stinus, nemlig at den politik, som vi fra dansk side går ind for, er en åben politik over for den øvrige verden. Det fremhævede jeg også i mit første indlæg. Hr. Stinus nævnte det i forbindelse med de olieproducerende lande, men det er i og for sig en almindelig linje, som udenrigsøkonomiministeren har understreget meget stærkt ved alle de lejligheder, hvor han har været ude at tale om udenrigsøkonomi i EF eller andre steder. Det, det drejer sig om, er en åben handelspolitik. Det nytter ikke at give udviklingsbistand med den ene hånd, hvis vi laver mere økonomisk skade, handelspolitisk, økonomisk-politisk, monetært, med den anden.

Hr. Knud Østergaard fremsatte en række udtalelser om Vietnam og slog først fast, at han og hans parti aldrig havde troet, at denne krig kunne vindes militært; han var enig i, at den kun kunne vindes politisk. Det er et standpunkt, som hr. Knud Østergaard ved jeg har været enig i og meget stærkt har givet udtryk for. Han spørger så, om blodbadet nu vil fortsætte, eller om der er en hjælpens og en genopbygningens mulighed. Jeg mener virkelig, der er det, og jeg mener navnlig ikke, at vi — uden at være blåøjede og skjule de vanskeligheder, der er — skal sætte for mange spørgsmålstejn ved det. Det er trods alt ikke mange måneder siden, at blodbadet — jeg tør vel dårligt sige standsede, men i hvert tilfælde blev nedtrappet, og jeg synes, vi må give dem en mulighed nogen tid endnu.

Men så nævnte hr. Knud Østergaard Sudan, og dér kan jeg ikke lade være at sige, at når vi tænker på, hvor sort det så ud for nogle år siden i Sudan, vil jeg bruge det som eksempel — og det håber jeg hr. Knud Østergaard ikke er alt for uenig med mig i — på, at her var der ikke tegn på, at det kunne løses militært, men nu er det heldigt, så vidt jeg er underrettet, løst så langt politisk, som sådan noget nu kan. Det går jo ikke fra dag til dag, men det er mit indtryk, at der er en udvikling i gang i Sudan, som jeg, med alle de store forskelle mellem de to områder, vil bruge som eksempel på, at det altså kan lykkes at gå over fra en militær